

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Möbelrestaureraryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen 2015 samt fastställd av Sveriges Hantverksråd 2017-05-17.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Stockholms Snickarmästareförening

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter 3500 dokumenterade timmar av utbildnings-/yrkeserfarenhet i yrket, eller motsvarande av branschen validerade kunskaper. En lämplig grund innan utbildning i yrket är möbelsnickar- eller annan likvärdig utbildning.

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av yrkesnämnden. Gesällprovet är ett yrkesprov som ska vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna vad avser snickeri och restaurering så som traditionellt använda ytbehandlingsmetoder samt ha kunskaper i möbelkonstruktion och stillära.

Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska gesällprovet vara godkänt i alla delar.

Provanvisningar

Provet består av en teoretisk och en praktisk del och genomförs enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av branschen.

Granskning av provet

Ansvarig granskare är branschens yrkesnämnd. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningen i provanvisningarna.

Granskning av Gesällprov ska ske i nära anslutning till att provet är genomfört.

Gesällprovs- och Gesällbrevskostnader

Kostnader i samband med **Gesällprovet** (framtagning av provobjekt, besök av kontrollanter, granskningen, material och utrustning etc.) står provtagaren själv för om inte annat överrenskommit med annan part. Kostnaderna i anslutning till **Gesällprovet** kan förändras så kontakta alltid yrkesnämnden för aktuella uppgifter.

Den administrativa kostnaden för Gesällbrevet hittar du information om i ansökningshandlingen för Gesällbrev. Med brevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Ansökan

Anmälan om att avlägga provet görs till yrkesnämnden. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (bilaga 1). Kontaktinformation till yrkesnämnden finns här nedan.

Efter godkänt prov görs en ansökan om att erhålla gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet och den administrativa avgiften för Gesällbrevet betalas in. *I vissa branscher sköter branschens företrädare kontakten med Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Hör med bransch-företädarna. En generell ansökningsblankett om Gesällbrev finns på www.hantverksrad.se*

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Stockholms Snickarmästareförening (yrkesnämnd)
Nygränd 2
111 30 Stockholm
Kanslitelefon: 08-10 02 99
www.snickarmastarna.se

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50
Fax. 0247-151 70
www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev!

PROVANVISNINGAR BILAGA 1

MÖBELRESTAURERARE

Det finns tillsammans med beteckningen möbelrestaurerare ett flertal olika benämningar på detta yrke t ex: möbelrenoverare, antikmöbelrenoverare/- restaurerare, möbelrestauratör, ebenist, möbel- och antikvårdare.

VÄGLEDNING ANG. FÖRKUNSKAPSKRAV FÖR GESÄLLBREV

Utbildning kan t ex vara en (120p) utbildning i möbelrestaureraryrket/konservator eller en grundutbildning med komplettering vid företag med huvudinriktning mot möbelrestaurering. Alternativt traditionell lärlingsutbildning i företag med huvudsaklig inriktning mot möbelrestaurering.

En lämplig bakgrund är möbelsnickar- eller annan likvärdig utbildning. Kompletterande studier inom t ex konst/stilhistoria, kroki/frihandsteckning, ritteknik, materialkunskap, traditionella ytbehandlings- och måleritekniker, förgyllning etc. är meriterande.

GESÄLLPROVET

Gesällprov kan avläggas tidigast när förkunskapskraven är uppfyllda. Förkunskaperna ska verifieras i form av intyg/betyg.

Den sökande ska först lämna in en objektsbeskrivning med en detaljerad beskrivning av de möbler som ska ingå i gesällprovet (bl. a fotografier, beskrivning av skador och vilka åtgärder som ska göras på respektive möbel, stilhistorisk dokumentation, arbetsbeskrivning samt tidsåtgång och kostnadsberäkning). Objektbeskrivningen ska granskas och godkännas av ansvarig granskare genom personligt möte, eller om möjligt via livesändning, innan arbete påbörjas.

En neutral kontrollant utses av branschen som ska följa arbetet. Kontrollant är inte det samma som Mästare eller granskare för samma prov.

DEN TEORETISKA DELEN:

Teoridelen består i att man genom objektsbeskrivning och slutredovisning i ord och bild redovisar att man har de teoretiska kunskaper om de viktigaste av yrkets delar;

Snickeri

Träslagsbenämning

Restaurering

Ytbehandlingsmetoder

Möbelns specifika historia samt användningsområde

Möbelns stilhistoriska sammanhang

Med utgång från dessa punkter ska den sökande på ett utförligt sätt dokumentera och beskriva arbetsgången och motivera de val av material och arbetsmetoder som användts i det praktiska provet. Avvikelser från ursprunglig åtgärdsplan ska dokumenteras för redovisning vid granskning, vid större avvikelser kontaktas granskaren före fortsatt arbete.

Fotodokumentation (före, under och efter) på väl utvalda delar i arbetsgången är obligatoriskt.

DEN PRAKTISKA DELEN:

I provet ska ingå restaurering av en fanerad lådmöbel, samt en stol eller fåtölj, båda arbetsobjekten från 1700- eller 1800-tal med transparent ytbehandling.

För lådmöbeln ska följande skador åtgärdas:

- Nedlimning av fanerblåsor
- Felande delar ersätts i rätt träslag och form
- Justering av lådor och glidlistor som nedslitits
- Rengöring och justering av lås och beslag
- Återställande av skadade ytor med för åldern anpassad metod eller teknik och material.

För stol eller fåtölj ska följande skador åtgärdas:

- Omlimning och komplettering
- Felande delar ersätts i rätt träslag och form
- Boning eller polering med för möbelns ålder anpassad metod eller teknik och material.

Arbetsobjektens specifika historia samt patina ska tas i beaktning vid utförande av arbetet. Tapetsrerarbete ingår inte i möbelrestaureraryrket.

Möbeln ska fotodokumenteras som utvisar i vilket skick den var före restaureringen och hur slutresultatet blev samt vid ett antal olika tillfällen under arbetets gång. Att ta många foton är ingen nackdel

3.0 är kravet för godkänt prov på poängskalan 1.0 - 5.0.

GRANSKNING/ BEDÖMNING

Direkt vid ansökan om gesällprov ska branschen utse en ansvarig huvudgranskare som ansvarar för att i samråd med andra granskare, godkänna utbildningsbakgrund samt inlämnad objektsbeskrivning och vid första mötet fastställa en tidsram med slutdatum, innan klartecken ges till den sökande att sätta igång med provet.

Huvudgranskaren ansvarar även för eventuella löpande granskningar och att fungera som den sökandes kontaktperson.

Slutgranskning av genomfört praktiskt prov och teoretisk slutredovisning görs av minst 2 opartiska möbelrestaurerarmästare, möbelrenoverarmästare eller yrkesrepresentant med motsvarande kompetens, utsedda av branschens yrkesnämnd i samråd med Sveriges Hantverksråd. Huvudgranskaren kommer överrens med den sökande om på vilket sätt slutgranskning ska ske.

Kontrollant (inte granskare) ska intyga att provet är egenhändigt utfört i enlighet med de fastställda provbestämmelserna och följa arbetet. Intygandet ska uppvisas vid slutgranskningen.

INTYGANDE OM GODKÄNT GESÄLLPROV/GRANSKNINGS PROTOKOLL

I gesällens ansökan om **Gesällbrev**, som ska skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet, ska granskare intyga att provet är granskat och godkänt. Det finns även möjlighet att intyga godkänt prov genom att bifoga en kopia på granskningsprotokoll, undertecknat av granskarna. Originalen på granskning behålls branschen av som även ansvarar för att meddela gesällen resultatet.